

Tisdagen den 11 mars

Kl. 09.00

*Förslag om ny stats-
minister***1 § Förslag om ny statsminister****Anf. 1 TALMANNEN:**

Sedan statsminister Olof Palme den 1 mars avlidit har jag samma dag beviljat övriga statsråd entledigande. Enligt regeringsformen ankommer det på mig att för riksdagens godkännande avgiva förslag om ny statsminister. Efter samråd med företrädare för varje partigrupp inom riksdagen och överläggning med vice talmännen får jag härmed föreslå riksdagen att till ny statsminister utse statsrådet Ingvar Carlsson, som avser att bilda en regering bestående av företrädare för arbetarepartiet-socialdemokraterna.

Detta förslag bordlades.

2 § Upplästes och lades till handlingarna följande från valprövningsnämnden inkomna*Berättelse om granskning av bevis för riksdagsledamot och ersättare för riksdagsledamöter*

Till valprövningsnämnden har från riksskatteverket inkommit bevis om att Barbro Evermo (s), Stockholm, utsetts till ny ledamot av riksdagen fr. o. m. den 3 mars 1986 sedan Olof Palme (s) avlidit. Till ersättare för riksdagsledamöter har utsetts Stig Gustafsson, Bromma, Margareta Persson, Bromma, Bengt Lindqvist, Tyresö, Gerd Engman, Bandhagen, Erkki Tammenoksa, Skärholmen, Berit Bölander, Vällingby, Sven-Åke Nygårds, Spånga, Sylvia Lindgren, Enskede, Göran Dahlstrand, Stockholm, och Monika Wikman, Stockholm (alla s).

Valprövningsnämnden har vid sammanträde denna dag granskat bevisen och därvid funnit att de blivit utfärdade i enlighet med 15 kap. 1 § vallagen. Stockholm den 10 mars 1986

Bengt Hult

/Sven-Georg Grahn

Prot. 1985/86:91
11 mars 1986

*Kompleteringsval till
utskott*

Meddelande om val

3 § **Kompleteringsval till utskott**

Anf. 2 TALMANNEN:

Socialdemokratiska riksdagsgruppen har som ny ledamot i näringsutskottet efter Lilly Hansson anmält Bo Finnkvist och som ny suppleant anmält Mats Lindberg.

Talmannen förklarade valda till

ledamot i näringsutskottet

Bo Finnkvist (s)

suppleant i näringsutskottet

Mats Lindberg (s)

4 § Justerades protokollen för den 21, 24, 25, 26, 27 och 28 februari.

5 § **Meddelande om val**

Anf. 3 TALMANNEN:

Jag får meddela att vid morgondagens sammanträde kommer att företas val av ombud och suppleanter i Europarådets parlamentariska (rådgivande) församling.

6 § Talmannen meddelade att *Göran Allmér* (m) den 1 mars återtagit sin plats i riksdagen, varigenom Björn von der Eschs uppdrag som ersättare upphört.

7 § Talmannen meddelade vidare att till kammaren inkommit läkarintyg för *Allan Åkerlind* (m), som var sjukskriven ytterligare under tiden den 10 mars–den 27 april.

Erforderlig ledighet beviljades.

Talmannen anmälde att *Ingela Gardner* (m) även under denna tid skulle tjänstgöra som ersättare för Allan Åkerlind.

8 § **Föredrogs och hänvisades**

Redogörelse

1985/86:19 till finansutskottet

9 § Anmäldes och bordlades

Propositionerna

- 1985/86:93 Ändring i tullagen (1973:670) m. m.
- 1985/86:98 Invandrarpolitiken
- 1985/86:99 Sveriges Radios verksamhet m. m.
- 1985/86:106 Ändring i lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering
- 1985/86:108 Försäljning av viss egendom för mynttillverkning, m. m.
- 1985/86:111 Överenskommelse om statlig driftersättning för läkarutbildning och forskning m. m.
- 1985/86:112 Den slutliga regleringen av ombildningen av datamaskincentralen för administrativ databehandling (DAFA) till aktiebolag m. m.
- 1985/86:113 Lokalisering av grundskollärlinjen m. m.
- 1985/86:116 Meritvärdering i statlig tjänst m. m.

10 § Anmäldes och bordlades

Motionerna

- 1985/86:316 av *Kjell A. Mattsson m. fl.*
- 1985/86:317 av *Rolf Dahlberg m. fl.*
- 1985/86:318 av *Sören Lekberg och Nils T Svensson*
- 1985/86:319 av *Erling Bager m. fl.*
- Ändring av reglerna för produktionskostnadsanpassad beläning m. m. vid beslut om statliga bostadslån (prop. 1985/86:95)

11 § Anmäldes och bordlades

Konstitutionsutskottets betänkanden

- 1985/86:17 Anslag till allmänna val (prop. 1985/86:100 delvis)
- 1985/86:18 Stöd till politiska partier (prop. 1985/86:100 delvis)
- 1985/86:19 Anslag till de kungl. hov- och slottsstaterna (prop. 1985/86:100 delvis)

Finansutskottets betänkande

- 1985/86:10 Riktlinjer för den ekonomiska politiken och för budgetregleringen m. m. (prop. 1985/86:100 delvis)

Skatteutskottets betänkanden

- 1985/86:21 Beskattningen vid avyttring av tillgångar som förvärvats genom utdelning (prop. 1985/86:78)
- 1985/86:23 Vissa anslag för budgetåret 1986/87 inom finansdepartementets verksamhetsområde (prop. 1985/86:100 delvis)
- 1985/86:25 Generalklausulen m. m.
- 1985/86:26 Extra avdrag m. m.
- 1985/86:27 Vissa skogsbeskattningsfrågor m. m.

Prot. 1985/86:91
11 mars 1986

Meddelande om interpellationer

Lagutskottets betänkanden
1985/86:15 Lagstiftning beträffande ideella föreningar
1985/86:16 Utsökningsregisterlag

Utrikesutskottets betänkande
1985/86:16 Vissa anslag m. m. inom utrikesdepartementets område
(prop. 1985/86:100 delvis)

Kulturutskottets betänkande
1985/86:13 Anslag på tilläggsbudget II (prop. 1985/86:101 delvis)

Trafikutskottets betänkande
1985/86:12 Kostnader, avgifter och investeringar i transportsektorn (prop. 1985/86:100 delvis)

Näringsutskottets betänkanden
1985/86:11 Bevakningsverksamhet
1985/86:12 Åtgärder för ett förbättrat låsskydd
1985/86:13 Kreditupplysningslagens regler om beställaruppgifter

Arbetsmarknadsutskottets betänkande
1985/86:9 Anslag på tilläggsbudget II för budgetåret 1985/86
(prop. 1985/86:101 delvis)

Bostadsutskottets betänkande
1985/86:12 Anslag till bostadsbidrag m. m. (prop. 1985/86:100 delvis)

12 § Meddelande om interpellationer

Meddelades att följande interpellationer framställdes

den 28 februari

1985/86:143 av *Per-Richard Molén* (m) till kommunikationsministern om telefonavlyssningen vid televerket:

Enligt uppgift har televerket anställt personal som har till uppgift att ägna sig åt organiserad avlyssning av abonnenternas telefonsamtal.

Med anledning därav anhåller jag att få ställa följande frågor:

1. Avser statsrådet vidta sådana åtgärder att hemlig telefonavlyssning framdeles inte skall få bedrivas av televerket?
2. Om så inte är fallet, är statsrådet då beredd att föranstalta om att televerkets kunder i förväg informeras om principerna för telefonavlyssningen?
3. På vilket sätt har hittills abonnenternas krav på personlig integritet och sekretess tillgodosetts?

1985/86:144 av Ivar Franzén (c) till finansministern om användningen av energiavgifter:

Prot. 1985/86:91
11 mars 1986

Meddelande om interpellationer

Från centerpartiets sida har vid flera tillfällen krävts en fullständig redovisning av i vilken utsträckning avgifter som enligt riksdagens beslut specialdestinerats för vissa ändamål på energiområdet används för avsett ändamål. Bakgrunden är att de förändringar som genomförts efter den socialdemokratiska regeringens tillträde hösten 1982 när det gäller såväl system för redovisning av influtna avgifter som skilda program på energiområdet har medfört att de specialdestinerade avgifterna till stor del i realiteten är att betrakta som ren budgetförstärkning – dvs. skatt.

Enligt min mening är det ett oacceptabelt förfaringsätt, och regeringen borde ha klart angivit vad dessa beslut innebär i ren budgetförstärkning och inte förespeglat riksdagen att avgiftshöjningar på t. ex. olja enbart skulle vara energipolitiskt betingade när de i lika hög grad varit motiverade av statsfinansiella skäl.

Riksdagen har också krävt att få en redovisning av hur stor andel av intäkterna från de avgifter som beslutats på olja, kol, bensin och kärnkraftsproducerad el för insatser på energiområdet som används för avsett ändamål. Riksdagen konstaterade senast våren 1985 (FiU 1984/85:30) att någon redovisning inte har lämnats. Utskottet framhöll emellertid samtidigt att nya riktlinjer för energipolitiken fastställts och att beräkningsförutsättningarna därigenom förbättrats. Utskottet ansåg med anledning härav att det borde finnas förutsättningar för regeringen att nu lämna den begärda redovisningen. Utskottet förutsatte att redovisningen lämnas i lämpligt sammanhang utan särskilt initiativ från riksdagen.

Sammantaget tas för närvarande ut avgifter på energiområdet avsedda för stöd till oljeersättande åtgärder, miljöåtgärder och energiforskning med 118 kr./m³ olja, 6 öre/l bensin, 10 kr./ton kol och 0,2 öre/kWh kärnkraftsproducerad el. Enligt de bedömningar som lämnas i 1986 års budgetproposition beträffande användningen av olja, kol och bensin resp. produktionen av kärnkraftsproducerad el under 1986 kan intäkterna till staten anges i storleksordningen 1,7 miljarder kronor. Med den anslags- och redovisningsteknik som regeringen valt borde dessa intäkter motsvaras av anslag i statsbudgeten för åtgärder på energi- och miljöområdena. De medel som föreslås anvisade för insatser på dessa områden för budgetåret 1986/87 är dock långt lägre än motsvarande avgiftsuttag.

Dessa förhållanden innebär således att avgifterna på energiområdet till stor del fått karaktären av skatt som tas ut på ett helt felaktigt sätt. Det mest flagranta exemplet är den avgift som tas ut till en fond som inte finns (oljeprospekteringsfonden). Enligt regeringens förslag skall vidare oljeersättningsprogrammet avslutas i förtid den 1 maj 1986. Något motsvarande anslag för budgetåret 1986/87 finns heller inte upptaget i budgeten. Avgifterna, avsedda att finansiera programmet, finns dock fortfarande kvar. Vidare är överfinansieringen av energiforskningsprogrammet uppenbar, etc.

Jag anser det vara helt oacceptabelt att regeringen – trots riksdagens upprepade beslut (NU 1983/84:9, 30 och FiU 1984/85:30) – inte lämnat någon fullständig redovisning hur beslutade avgifter på energiområdet används. Ett

Prot. 1985/86:91
11 mars 1986

Meddelande om frågor

lämpligt tillfälle att uppfylla riksdagens begäran hade varit att lämna en redovisning i den nyligen presenterade propositionen om vissa åtgärder för omställning av energisystemet. Ovilja från regeringens sida att tillmötesgå riksdagens krav i dessa hänseenden kan inte tolkas på annat sätt än som ett led i den socialdemokratiska regeringens politik att smyghöja skatter. Jag anser att det vore hederligare och mer respektgivande att öppet redovisa vilka skatter man från regeringens sida bedömer måste tas ut och inte försöka dölja detta genom ett fingerat avgiftsuttag och skilda budgettekniska förändringar. Detta förhållande är desto mer anmärkningsvärt då det både strider mot riksdagens beslut om hur beslutade avgifter på energiområdet skall användas och nonchalerar riksdagens begäran om en korrekt redovisning av hur avgifterna i realiteten utnyttjas.

Med hänvisning till vad som anförts vill jag fråga finansministern:

I vilken utsträckning används avgifter på energiområdet för avsett ändamål enligt riksdagens beslut?

Avser regeringen att i de fall avgifterna på energiområdet inte fullt ut används enligt riksdagens beslut för avsett ändamål begära riksdagens bemyndigande om förändrad disposition av dessa avgifter?

13 § Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 28 februari

1985/86:410 av *Göthe Knutson* (m) till försvarsministern om iakttagelser av utländska medborgares uppträdande i anslutning till visst regemente:

En polisutredning har, enligt uppgift, påbörjats beträffande vissa händelser vid Hälsinge regemente, I 14 i Gävle. Vittnen har iakttagit hur två polska TIR-märkta långtradare stannat utanför regementet, varvid personer i bilarna fotograferat bl. a. regementets uppställningsplatser för fordon.

Det uppges vidare att polska medborgare agerat som försäljare av tavlor och mattor i Gävleområdet och därvid särskilt intresserat sig för regementets anställda och deras bostäder.

Vilken bedömning gör statsrådet beträffande det inträffade?

1985/86:411 av *Rosa Östh* (c) till jordbruksministern om planerad omstrukturering av skogsvårdsstyrelsernas kanslier:

Skogsstyrelsen planerar att företa en omstrukturering av skogsvårdsstyrelsernas kanslier, vilket bl. a. innebär att kansliet i Uppsala län skall avskaffas.

Uppsala län – och framför allt länets norra och östra delar – har betydande skogsareal. Arbetsmarknadsläget för Norduppland är synnerligen allvarligt. Möjligheterna att bibehålla en bosättning och sysselsättning i denna länsdel påverkas mycket starkt av struktur- och företagsutvecklingen inom de areella näringarna.

Det av skogsstyrelsen framlagda förslaget kan inte anses förenligt med av riksdag och regering fattade beslut, som bl. a. innebär att det skall finnas en skogsvårdsstyrelse i varje län.

Jag vill därför ställa följande fråga till jordbruksministern:

Är regeringen beredd att ta initiativ för att förhindra att beslut fattas som strider mot vad riksdag och regering uttalat i detta sammanhang?

den 10 mars

1985/86:412 av *Karl-Gösta Svenson* (m) till industriministern om industriutvecklingen i Blekinge:

Sedan lång tid tillbaka lider Blekinge av arbetslöshet. Under en tioårsperiod har befolkningen minskat i länet. I fredags fick vi i Blekinge ett nytt dystert besked. Ett av länets flaggskepp, Ericssonkoncernen, varslade 240 kollektivanställda och 30 tjänstemän om avsked att träda i kraft i samband med årets semester. Dessutom kommer 600 kollektivanställda att varslas om tredagarsvecka under tiden april–september i år. De människor som är drabbade känner otrygghet. Framtidstron i länet sviktar. Med anledning härav får jag ställa följande fråga till industriministern:

Vilka konkreta åtgärder kommer regeringen att vidta för att snabbt vända utvecklingen i Blekinge och för att återskapa framtidstron i länet?

1985/86:413 av *Kerstin Ekman* (fp) till socialministern om test av proteser, m. m.:

Sjukdomstillstånd och invaliditet kan i allt större utsträckning behandlas och förebyggas genom inoperation av proteser. I icke ringa antal fall måste ingreppen göras om på grund av materialfel. I en del fall är en förnyad operation möjlig, exempelvis vid höftledsoperationer. I andra fall är det omöjligt, som vid de tragiska hjärtklaffsoperationerna.

Avser socialministern att medverka till att dels proteser o. d. material testas och godkänns före användandet, dels fabrikanten vid uppkomna fel blir ersättningskyldig?

1985/86:414 av *Kerstin Ekman* (fp) till kommunikationsministern om postverkets regler för föreningsbrev:

En viktig del av möjligheterna till kontakt med medlemmar inom ideella föreningar består av föreningsbrev. Genom postverkets nya regler försvåras detta. Fr. o. m. den 1 mars skall alla föreningar ansöka om att få skicka föreningsbrev. Ansökan kostar 100 kr. Postverket skall sedan syna varje förening genom stadgar, protokollsutdrag om firmatecknare och styrelseansvarig. Verket skall vidare självt bedöma vilka föreningar som är kvalificerade för lägre portosatser.

Avser kommunikationsministern att vidta åtgärder som svarar mot de krav som kan ställas på att svenskt föreningsliv skall ha immunitet och föreningarna skall vara självständiga?

Prot. 1985/86:91
11 mars 1986

1985/86:415 av *Sten Andersson* i Malmö (m) till civilministern om tidigaste tidpunkten för val av kommunstyrelse:

Meddelande om frågor

Enligt kommunallagen börjar den i allmänna val nyvalda fullmäktigeför-samlingen sitt första tjänstgöringsår den 1 november valåret.

Däremot träder den efter valet utsedda kommunstyrelsen inte i funktion förrän den 1 januari året efter valåret. Dock gäller denna regel inte Stockholm, ty där kan fullmäktige vid sitt första sammanträde efter ett nyval välja kommunstyrelse som omedelbart kan träda i funktion.

Frågan behandlades i riksdagen den 27 februari 1986, och inget motiv angavs då till varför Stockholm skall ha en ordning som förmenas alla andra kommuner i riket.

Vad är orsaken till att Stockholm kan välja sin kommunstyrelse efter ett nyval tidigare än alla andra kommuner i landet?

14 § Kammaren åtskildes kl. 09.05.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Gunborg Apelgren